

4. kapitola

Nedeľa bývala na Starom bielidle naozaj sviatočným dňom. Už vstávanie sa odlišovalo od ostatných dní, lebo v nedeľu chodievala babička na skorú rannú omšu do mestečka a deti ráno nebudila. Najmä za pekného počasia potom deti mohli vybehnúť kus cesty babičke oproti. Babička im každú nedeľu vo sviatočnom oblečení pripadala akási iná, krajšia, a hneď sa ponúkali, že jej pomôžu s vecami. Jankovi zverila ruženec, Vilkovi šatku a najstaršia Barunka smela babičke niesť taštičku, v ktorej sa vždy skrývalo nejaké malé prekvapenie pre deti.

Najviac sa však deti tešili na nedeľné popoludnie, ktoré patrilo pravidelným návštevám v mlyne. Mlynárova dcérka Mančinka bola vo veku Barunky a boli to veľké kamarátky. Pani mlynárka už dopredu nachystala na stôl kopy buchiet, chlieb s medom aj s nátierkou, čerstvé mlieko a smotanu. „To ste milá, babička, že ste aj s deťmi prišli,“ vítala

ich. „Bez vás si už nedeľu ani neviem predstaviť.“ A hneď ju usádzala k stolu.

Deti však dlho neobsedeli. Pobrali si buchty a na čele s Mančinkou bežali za stodolu, kde už na nich čakali ich verní nedeľní

spoločníci – šesť detí verklikára Kudrnu. Celá ich početná rodina bývala v malom obecnom dome zvanom lanáreň, kde sa predtým sušil ľan a konope. Peňazí nemali nazvyš, deti nosili zaplátané šaty, po okolí sa hovorilo, že u Kudrnovcov jedia mačky, vrany a veveričky, a viacerí ľudia na nich nepozerali práve najvlúdnejšie. Deťom Proškovcov bolo úplne jedno, či u Kudrnovcov mali na obed paštétu z bažanta, či z vrán, priateľsky sa pozdravili a o buchty sa spravodlivo rozdelili.

A potom nastal čas na rozličné hry – na naháňačku, schovávačku – alebo Cilka, najstaršie dievča Kudrnovcov, uplietla z kvetia a trávy chlapcom čapice a dievčatám košíčky. Deti sa potom chytili za ruky, a kým od únavy neodpadli, poskakovali a tancovali okolo mohutnej jablone. Keď sa dosť vybláznili, utekali na predný dvor a Mančinka zvestovala mamičke, že sú riadne hladní. Mlynárka sa vôbec nečudovala a rozdávala natreté chleby všetkým bez rozdielu, a tým verklikárovým deťom pridávala.

V zime a za zlého počasia sedávali deti na veľkej peci u mlynárov v kuchyni. Hrávali sa tam na školu. Janko bol veľmi prísny pán učiteľ a prútikom namiesto pravítka šľahal nepodarených žiakov po rukách. Inokedy sa na peci slávila svadba, ženích a nevesta sa, pochopiteľne, striedali, aby došlo na každého. A to bol na peci taký hurhaj, že ich domáca pani musela neraz okríknúť: „Banda jedna, nezrúťte mi tú pec, veď chcem zajtra piecť!“